

אתיקה מקצועית רבעון האתיקה של לשכת עורכי הדין

חסיון עורך דין-לקוח לאחר מות הלקוח עו"ד דהר ארד-אילון / יו"ר ועדת האתיקה הארצית

מעת לעת מתעוררת השאלה האם החיסיון החל על מידע ומסמכים שמסר לקוח לעורך דינו מוסיף לחול לאחר מותו של הלקוח, ואף אם כן האם כאשר יש אינטרס מוגד בעל עצמה מספקת, מות הלקוח הוא טעם מספיק כדי לקבוע שהחיסיון במקרה המסוים הסתיים.

בשנים האחרונות הביעה ועדת האתיקה הארצית עמדה ברורה לפי חיסיון עורך דין-לקוח ממשיך לחול במלא תוקפו גם לאחר מות הלקוח. כך, יורשיו של אדם אינם זכאים באופן אוטומטי לכל המידע והמסמכים שהוא מסר בסודיות לעורך דינו, ועורך הדין אינו חייב למסור אותם בהליכי חקירה מכוח חוק.

בשנת 1998, הכריע בית המשפט הפדראלי העליון בארצות הברית בשאלה זו ממש אגב הליכי חקירה פלילית **Swidler & Berlin v. United States, 524 U.S. 399 (1998)** באותה פרשה ביקש החוקר העצמאי לחקירת הנשיא קלינטון, עו"ד קנת סטאר, לעיין ברשימות שערך עו"ד המילטון מפיו של מר וינס פוסטר המנוח, שמסר אותם לאחר שעורך הדין הבטיחו שהם ישארו חסויים והתאבד תשעה ימים לאחר מכן. בית המשפט העליון קבע ברוב דעות (מפי נשיא בית המשפט רנקוויסט), שהחיסיון ממשיך לחול גם לאחר מות הלקוח גם כאשר יש צורך חקירתי ממש. דעת הרוב ציינה שכאשר הוסר החיסיון בעבך, היה זה לנוכח כוונה משתמעת של המנוח. כך שהפסיקה תמיד הכירה בכך שיש חיסיון (ומכאן הצורך בכוננת הלקוח כדי לא לחסות מידע מסוים). עוד נקבע שהוספת חריג לחיסיון עלולה להטיל אפקט מצנן על התקשורת החופשית בין לקוחות לעורכי דינם. לדעת המיעוט (מפי השופטת אוקונור) יש לקבוע חריג לחיסיון עורך דין-לקוח כאשר יש לרשות אכיפת חוק צורך חיוני במידע, ושיש לאזן צורך זה מול האינטרס הספציפי של הלקוח בחיסיון אותו מידע. ארגונים שונים של עורכי דין ובהם לשכת עורכי הדין האמריקאית תמכו בפסק הדין ובהגנה על החיסיון המקצועי. גם העמדה העקבית של ועדת האתיקה הארצית אצלנו קרובה מאוד לגישה זו, ומבוססת על עקרון משותף בדבר הגנה ללא סייג על החיסיון המקצועי, כדי לאפשר תקשורת חופשית בין לקוחות לעורכי דינם, ועמידה נחרצת נגד כל ניסיון להצר את החיסיון או ליצור בו סייגים ובכך לפגוע באופיו החד משמעי והמוחלט של החיסיון.

כאשר השאלה מתעוררת בהליכי צוואה היא מקבלת אופי מיוחד, שכן מטרת העל של ההליכים היא קיום רצונו האחרון של המנוח. כך כאשר הצוואה מאותגרת, עשוי המידע שבידי עורך הדין להיות בעל ערך באשר לקביעה האם הצוואה מבטאת את רצונו האחרון.

כדי להכריע אם המידע שבידי עורך הדין חסוי, יש לשאול האם המנוח הביע רצון מפורש בשאלה זו, ואם לא, האם ניתן ללמוד מהתנהגותו על כוונתו באשר לחיסיון המידע. למשל, כאשר בידי עורך הדין שערך את הצוואה כדין יש מידע התומך בה (כמו טיוטות קודמות, רשימות מפי המנוח וכן הלאה), אפשר להניח (בהעדר אינדיקציה סותרת) שהמנוח לא היה מתנגד לגילוי המידע התומך בצוואתו.

בשאלות של ירושה, קבעה ועדת האתיקה שהחיסיון חל גם לאחר מותו של הלקוח, וככל שאין אינדיקציה לכוונת המנוח שהמסמכים יישארו חסויים לאחר מותו, רשאי עורך הדין להעבירם ליורשיו (ראו, החלטה מספר את 12/10 **אתיקה מקצועית** 37 עמ' 5 (2010)).

במקרה אחר, פנה עורך דין לוועדה ושאל האם יש עליו חובה למסור לרשם לענייני ירושה צוואה קודמת שלא הופקדה. הוועדה השיבה שאם לא הורה המנוח שלא לגלותה אין מניעה לגלותה אם וייתן צו שיפוטי מתאים (ראו, החלטה מספר את 232/11 **אתיקה מקצועית** 44 עמ' 4 (2011)). שאלה דומה התעוררה לאחרונה באשר לטיטות צוואה כאשר המנוחה נפטרה לפני שנחתמה צוואה, ואף שם החליטה הוועדה ברוח דומה. לסיכום, המבחן בהליכי ירושה הוא שאם אין הוראה פוזיטיבית - מפורשת או משתמעת - בדבר רצון המנוח לחסות את המידע, יש לגלותו בהליכים המשפטיים אולם נדרש לכך צו שיפוטי והגילוי צריך להיעשות לגורם שיפוטי ולא לבעל עניין זה או אחר. כמובן, שאם קיימת חובת גילוי מכוח החוק, המידע אינו חסוי מלכתחילה ושאלת רצונו של הלקוח אינה רלוונטית (ראו, לימור זר-גוטמן "הבטחת תקשורת חופשית בין עורך דין ללקוח באמצעות חסיון עורך דין-לקוח וחובת הסודיות האתית - קריאה לרפורמה" **ספר דיני יונו** עמ' 79, 105-110 (2009)).

בהליכי ירושה, להבדיל מהליכי חקירה פלילית, הנחת היסוד היא שהלקוח שנפטר ביקש לגלות מידע רלוונטי לקיום צוואתו, ולכן נדרשת אינדיקציה לעמדה אחרת. אפשר לדמות בקלות מקרים כאלה (דברים פוגעים שהמנוח ניחם עליהם לפני מותו, מידע המציג את המנוח באור שלילי, מידע שהוא ביקש שירד עמו על הקבר ועוד). מנגד, הליכי חקירה, כמו גם דיון שיפוטי אזרחי, מגלמים אינטרס חיצוני לאינטרס של המנוח, ולפיכך יש מקום לדרישה של אינדיקציה פוזיטיבית בדבר הרצון לגלות את המידע. בהעדר אינדיקציה כזו יישאר המידע חסוי גם לאחר מות הלקוח, כפי שקבע בית המשפט העליון בארצות הברית.

עיסוק נוסף של עורך הדין ד"ר לימור זר-גוטמן, עו"ד/ עורכת

בשנת 2003 בוטלו ההגבלות שמנעו מעורך דין לעבוד במקביל בעוד עיסוקים בכללם ראית חשבון, שמאות, עסקי מסחר וכו'. מאז אין כל מניעה על עורך דין לעבוד במקביל בכל עיסוק חוקי נוסף. אך על העיסוק הכפול חלות שורה של הוראות ומגבלות שיסקרו להלן.

המגבלה הראשונה נוגעת לייחוד המשרד לעריכת דין. כלל 4 לכללי האתיקה מורה ש"משרדו של עורך הדין, לרבות חדר ההמתנה וחדר המזכירות וכל חלק אחר ממנו, לא ישמש כל מטרה זולת עבודתו המקצועית של עורך הדין." כך שאסור לעורך הדין לנהל את עיסוקו האחר מתוך משרד עריכת הדין שלו. האיסור הוא מוחלט כך שלא ניתן לפצל את שעות הפעילות כך שבבוקר יפעל משרד עריכת הדין ואחר הצהריים יוחלף השלט ובאותו מקום יופעל משרד תיווך, למשל.

המגבלה השנייה נוגעת לניגוד העניינים היכול להתקיים בין שני העיסוקים. בכך עוסקים כללי לשכת עורכי הדין (עיסוק אחר), התשס"ג 2003 [להלן: **הכללים**]. כלל (א) או (א1) אוסר על עורך דין לטפל במסגרת עיסוקו האחר באותו עניין בו הוא מטפל או טיפל בעורך דין. כך לדוגמה, עורך דין שטיפל בנכס מסוים כמנהל עזבון אסור לו לטפל כמתווך במכירת הנכס. דוגמה נוספת, עורך דין העובד גם כשמאי מקרקעין אינו יכול להגיש חוות דעת שמאי בתיק בו הוא מייצג (**אתיקה מקצועית** 24 עמ' 7).

האיסור פועל גם לכיוון השני, אסור לטפל כעורך דין במה שטיפול במסגרת עיסוקו האחר. כך לדוגמה, עורך דין העובד במקביל גם כמתווך לא יכול לטפל כעורך הדין בחוזה המכר של דירה אותה מכר כמתווך. טיפול במסגרת שני העיסוקים באותו עניין מעלה חשש לניגוד עניינים ומכאן האיסור. כך לדוגמה, אם עורך דין יעבוד במקביל כמנהל חברה ויהיה גם היועץ המשפטי של אותה חברה - יש ניגוד עניינים אינהרנטי בין שני העיסוקים. מנגד, אם עורך הדין הוא רק בעל מניות או דירקטור בחברה פרטית אז הוא יכול לטפל כעורך דין באותה החברה (**אתיקה מקצועית 9 עמ' 8**).

כלל 1(א)2) לכללים אוסר על ניגוד עניינים נוסף, לגבי האיסור גורף יותר, וזה המצב של יחסי תלות או כפיפות. כאשר במסגרת העבודה כעורך דין נוצר ללקוח יחסי תלות עם עורך הדין אז אסור לעורך הדין לטפל במסגרת עיסוקו האחר באותו לקוח בכל עניין שהוא. כך לדוגמה, עורך דין המשמש כאפוטרופוס של לקוח לא יכול לטפל במסגרת עיסוקו האחר בכל עניין של אותו לקוח. גם אם באותו עניין לא טיפל כאפוטרופוס. גם כאן, האיסור פועל גם בכיוון הנגדי, אם במסגרת העיסוק האחר קיימים יחסי תלות או כפיפות עם הלקוח אז אסור לטפל כעורך דין כלל באותו לקוח. כך לדוגמה, מי שעובד כפסיכולוג לא יכול לטפל כעורך דין במטופלים שלו כפסיכולוג בכל עניין הואיל וקיימים יחסי תלות בין פסיכולוג למטופל.

בנוסף לכללים אלו חלים גם כללי ניגוד העניינים בכללי האתיקה. כך לדוגמה, נקבע שעורך דין העוסק גם כסוכן ביטוח אינו רשאי להגיש תביעות נגד חברות ביטוח אותן הוא מייצג כסוכן ביטוח, זאת לאור כלל 14(א), הואיל ויש חשש שלא ימלא את חובתו המקצועית כעורך דין לאור חובת הנאמנות שיש לו כלפי אחרים, הם חברות הביטוח אותן הוא מייצג כסוכן. (**אתיקה מקצועית 21 עמ' 8**). במקרה אחר נקבע שעורך דין רשאי להופיע בפני שופט שמינה אותו כשמאי בתיק אחר, ובלבד שיגלה עובדה זו לצד השני. (**אתיקה מקצועית 45 עמ' 8**) מכוח כלל 1(ב) לכללים הוקמה ועדה סטטוטורית חשובה - ועדה לענייני עיסוק אחר - שמתפקדה להשיב לפניות עורכי דין ולקבוע מתי מדובר "באותו עניין" ומתי מתקיימים "יחסי תלות". החלטות הוועדה מתפרסמות מפעם לפעם בבטאון זה והן מחייבות. כל ההפניות ברשימה זו הן להחלטות הוועדה.

כלל 1(ג) לכללים מטיל על עורך הדין את החובה להפריד הפרדה מוחלטת את המסמכים, המידע וניהול החשבונות של עיסוקו כעורך דין מעיסוקו האחר. כן יש להקפיד על פנקסי חשבונות נפרדים לכל עיסוק (**אתיקה מקצועית 24 עמ' 7**). ועדת עיסוק אחר קבעה שמותר לנהל את שני העסקים באותה תוכנה ובאותו מחשב, בלבד שינהלו כתיקיות נפרדות (**אתיקה מקצועית 15 עמ' 8**).

ההפרדה בין שני העיסוקים צריכה להתקיים גם לגבי נייר המכתבים וכרטיסי הביקור. לכן לא ניתן להשתמש באותו נייר מכתבים לשני העיסוקים ולא ניתן להשתמש בכרטיס ביקור כפול אשר מצדו האחד יציג את העיסוק כעורך דין ומצדו השני את העיסוק האחר (**אתיקה מקצועית 39 עמ' 8**). לגבי כרטיס הביקור כעורך דין, כלל 3(ב)5) לכללי הפרסומת מתיר לציין על כרטיס הביקור תואר שדיון אחר מסדיר את השימוש בו. אם אין חוק שמסדיר את העיסוק לא ניתן לציין על כרטיס הביקור של עורך הדין (**אתיקה מקצועית 15 עמ' 8**). ולכן רשאי עורך הדין לציין על גבי כרטיס הביקור שלו שהוא "חאה חשבון", "חוקר פרטי" ועוד. אך זה לא יכול לשמש ככרטיס הביקור של כחאה חשבון/חוקר פרטי וכו'.

שימוש בתואר "עו"ד" במסגרת העיסוק האחר ייעשה תוך הפרדה בחרה בין התואר עו"ד לתואר האחר. לדוגמה, עו"ד ישראלה ישראלי, ראת חשבון. אן, ר"ח ישראלה ישראלי (עו"ד). בנוסף, צריך להיות ברור שהמסמך נחתם מתוקף העיסוק האחר ולא כעורכת דין (**אתיקה מקצועית 45 עמ' 8**).

הנחיות והחלטות ועדת האתיקה הארצית עורך דין המכהן כדירקטור בחברה ציבורית

שאלתא עורך הדין הפונה מכהן כדירקטור בחברה ציבורית. הוא מבקש לדעת האם הוא רשאי לבצע את בקשת הדירקטוריון ממנו - "להנחות לנתב ולנווט כל עניין שיש בו היבט משפטי להעברה ליועצים המשפטיים של החברה". הפונה מציין שאין מדובר במתן ייעוץ משפטי לחברה שכן זה ניתן רק על-ידי היועצים המשפטיים של החברה.

החלטה כלל 3 לכללי לשכת עורכי הדין (דירקטורים בחברה ציבורית), התשמ"ט - 1988 קובע כי "אין בכללים אלה כדי למנוע מעורך דין שהוא דירקטור להביע דעה בעניין משפטי במסגרת תפקידו כדירקטוריון". מכאן שאם שהתפקיד המתואר אינו אלא פעולה של דירקטור בניתוב כל עניין שיש בו היבט משפטי, וללא כל יעוץ משפטי או ייצוג או פיקוח מקצועי, כי אז הועדה אינה רואה מניעה לכך. (החלטה מספר את 154/12)

חסיון מידע שנמסר במשא ומתן על-ידי הצד שכנגד

שאלתא עורך הדין הפונה שואל האם הוא רשאי למסור ללקוח פרטי שיחה שהוא ניהל עם עורך דין שהוא הצד שכנגד, בניסיון לסיים את התביעה של הלקוח בדרכי שלום, וזאת כאשר בדעת הלקוח להציג את פרטי המשא ומתן בפני בית המשפט. ואם כן, באיזה אופן עליו למסור ללקוח את הדברים בע"פ או שעדיף בכתב.

החלטה אין עורך דין רשאי לשמור בסוד בפני לקוחו את פרטי המשא ומתן שערך עם הצד שכנגד. עם זאת, עליו להבהיר ללקוח שחל איסור על העלאת הדברים בבית משפט לאור חסיון דברים שנאמרו במהלך משא ומתן לפשרה. השאלה אם למסור את הדברים ללקוח בכתב או בעל פה תלויה בנסיבות העניין, בטיב ובאופן הייצוג. אם נמסר המידע בכתב - יש לציין ולכתוב שהמידע אינו מיועד להצגה בבית משפט. (החלטה מספר את 160/12)

הערת העורכת החובה לשמור על חסיון דברים שנאמרו במהלך משא ומתן היא חובה החלה על כל צד למשא ומתן. כך שלא רק עורך הדין אלא גם הלקוח אינו רשאי להציג מידע זה בפני בית המשפט.

חסיון: מידע שהתקבל מאדם אחר עבור הלקוח

שאלתא עורך הדין הפונה טיפל עבור לקוחו במכירת נכס. הצד שכנגד, הקונה, העביר לידי עורך הדין הפונה כספים בהתאם להוראות לקוחו המוכר. כעת מבקשת ההוצאה לפועל מעורך הדין לגלות את פרטי ההפקדות שביצע הקונה. הלקוח, המוכר מתנגד להסרת החסיון. שאלתו, האם חל חסיון בנסיבות אלו.

החלטה פרטי קבלת הכספים בשם הלקוח חסויים כלפי כולי עלמא למעט הלקוח ומי ששילם לו לפי החוזה. לפיכך, אם יתבקש עורך הדין להתייצב בפני ההוצאה לפועל או כל ערכאה שיפוטית אחרת, עליו לטעון שהמידע חסוי. (החלטה מספר את 253/12)

הערת העורכת ההחלטה מבוססת על לשון סעיף 48 לפקודת הראיות לפיה החסיון חל "דברים ומסמכים שהוחלפו בין עורך דין לבין לקוחו או לבין אדם אחר מטעם הלקוח ויש להם קשר ענייני לשיחת המקצועי שניתן על ידי עורך הדין ללקוח."

חסיון: העמדה לדין משמעתי בגין הפרת חסיון

עובדות הנילון ייצג את המתלוננים בעסקת קומביניציה עם צד שכנגד עד שיחסייהם עלו על שרטון והייצוג הועבר לעורך דין אחר. בהמשך נפתח הליך משפטי בינם לבין הצד שכנגד בנוגע למחלוקת שפרצה בנוגע לעסקה. במסגרת ההליך המשפטי, הנילון, עורך דינם לשעבר, הגיש

תצהיר עדות ראשית מטעם הצד שכנגד. בתצהיר מפרט עורך הדין את תחושות וחששות לקוחותיו לשעבר, המתלוננים, שהובילו לעסקה האמורה. הנילון לא השיב לפניית הוועדה.

החלטה להעמיד לדין משמעתי בגין שתי עילות. הראשונה, הפרת החסיון לפי סעיף 90 לחוק הלשכה. השנייה, הפרת חובת הנאמנות ללקוח לפי כלל 2 לכללי האתיקה. (החלטה מספר את 248/11)

הערת העורכת חסיון עורך דין לקוח קבוע בסעיף 48 לפקודת הראיות. חובת עורך הדין לשמור על החסיון הזה קבועה בסעיף 90 לחוק הלשכה. חובה זו אינה מסתיימת והיא מוסיפה לחול גם לאחר הפסקת הייצוג וגם אם חלפו שנים רבות מאז נמסר המידע החסוי. חובת הנאמנות ללקוח, הקבועה בכלל 2 לכללי האתיקה ובסעיף 54 לחוק, אף היא מוסיפה לחול גם לאחר הפסקת הייצוג.

סכסוך עם לקוח לשעבר והעברת התיקים אליו

עובדות המתלונן הוא עורך דין, המייצג כרגע לקוח לשעבר של עורך הדין הנילון, אשר פנה לנילון וביקש ממנו להעביר את כל תיקי הלקוח. לטענת המתלונן, הנילון הודיע לו, בשיחה טלפונית, שאין בדעתו להעביר את התיקים, והזמינו לפנות בעניין זה לערכאות. המתלונן אכן נאלץ לעשות כן, ובית המשפט הורה לנילון להעביר את התיקים, תוך מתחת ביקורת על התנהלותו.

הנילון השיב כי מדובר בסכסוך שטרחה שיש לו עם לקוחו לשעבר. לטענת הנילון הוא מעולם לא סרב להעביר את התיקים ולא הפנה את המתלונן לערכאות, אולם דובר בחומר רב מאד כי הוא ייצג את הלקוח בעניינים שונים במשך עשרים שנה, ולכן הוא ציין בפני המתלונן שאיסוף החומר (שחלקו היה בגניזה) והעתקתו (דבר שנדרש לאור המחלוקת עם לקוחו לשעבר), ייטלו זמן. לדברי הנילון, המתלונן נקט עמדות נוקשות ובלתי סבירות וסירב לכל הצעה שלו בנוגע להעברת החומר בחלקים. וכי ההליך המשפטי שנקט המתלונן, בו ביקש צו עשה למסירת החומר, לא נדרש כלל שכן החומר היה נמסר ממילא, מיד עם סיום המלאכה של איסופו והעתקתו.

החלטה לגנות את התלונה. מדובר בסכסוך כספי בין עורך דין לבין לקוחו לשעבר, אשר גלש למחוזות נוספים, והניב טענות בדבר סיחוב של עורך הדין למסור למרשו את תיקיו. מתגובתו, בה תיאר הנילון, בפרוטרוט, את נסיבות המקרה, עולה כי הוא פעל באופן סביר במטרה להיענות לדרישת לקוחו לשעבר (גם אם סבירותה שלה מוטלת במקרה זה בספק).

התלונה מעלה חשש ממשי כי המטרה שמאחוריה זרה - והיא ניסיון לעשות בהליך משמעתי כלי לקידום מטרות שכל-כולן במישור האזרחי! (החלטה מספר את 386/11)

כלל 24: איום מותר כלפי הצד שכנגד

עובדות הנילון מייצג בת זוג לשעבר של המתלונן בהליך גירושין ארוך, סבוך וקשה. הנילון שלח לעורך דינו של המתלונן מכתב, בו כתב שמרשתו עדכנה אותו כי המתלונן מטריד אותה, ודרש כי המתלונן יפסיק זאת לאלתה, שאם לא כן תוגש נגדו תלונה במשטרה. המתלונן סבור כי מדובר באיום אסור.

הנילון מסביר ומפרט אודות אישיותו הבעייתית של המתלונן אשר הפעיל אלימות מילולית ופיזית נגד אשתו וילדיו במשך שנים. מרשתו סיפרה לו כי היא מקבלת מיילים מאיימים מהמתלונן והיא מבקשת להפסיקם. את מסר זה העביר הנילון לכא כוחו של המתלונן ואין בכך דבר חריג או איום אסור. הנילון סבור כי התלונה נועדה להפעיל עליו לחץ על מנת שישכנע את לקוחתו להיכנע לחלוקת הרכוש שהציע המתלונן.

החלטה לגנות את התלונה. בנסיבות המקרה הודעת הנילון כי יפנה למשטרה היוותה אמצעי מתאים שאינו עולה כדי איום אסור לפי כלל 24 לכללי האתיקה. (החלטה מספר את 48/12)

כלל 14(א): ניגוד עניינים הנוצר עקב עניין אישי של עורך הדין

עובדות התלונה היא פרוטוקול דיון בפני רשמת בהוצאה לפועל ממנו עולה כי הנילון פעל לכאורה בניגוד עניינים עת ייצג את המחזיקים בתיק ההוצאה לפועל בו אביו הוא החייב. יוער, כי המחזיקים אותם ייצג מודעים לכך שעורך דינם הוא בנו של החייב הנילון ואביו, שהוא עורך דין שכתובת משרדו זהה לזו של בנו, לא הגיבו לפניות הוועדה. **החלטה** להעמיד את עורך הדין הבן לדיון משמעת. קיים ניגוד עניינים אינהרנטי בין המחזיק לחייב. לחייב יש אינטרס כי דמי השכירות מהנכס אותו שוכרת ממנו המחזיקה יוסיפו להגיע ואילו למחזיקה יש אינטרס למלא אחר צו העיקול שקיבלה, ולהעביר את כספי השכירות לזוכה. עקב עצתו של הנילון בחרה המחזיקה להתעלם מצו העיקול, ובעקבות זאת נאלצה לשלם את החוב הפסוק מכיסה, בנוסף לדמי השכירות ששילמה לחייב. (החלטה מספר את 158/11)

כלל 14(א): מה לא ייחשב לעניין אישי

שאלתא עורכת הדין הפונה מבקשת את רשות הוועדה לקבל על עצמה עריכת חוזה שכירות לאחת האגודות הפועלות בישוב בו היא מתגוררת (לא נמסרו פרטים על אופייה), אשר בעלה הוא בין מנהליה. **החלטה** מותר לעורכת הדין לקחת על עצמה את עריכת החוזה הואיל ולא מתקיים ניגוד עניינים. אין בכללים איסור עקרוני לייצג תאגיד שכן משפחה של המייצג הוא בין בעליו או מנהליו, בוודאי לא כאשר הקשר המשפחתי ידוע לתאגיד ולמנהליו האחרים. אין בכך כדי להשיב לשאלה האם יש מניעה אחרת הנובעת מאופי האגודה, מתקנתה או מן ההיבט המוניציפאלי (ככל שמדובר באגודה בעלת שיוך לרשות המקומית). (החלטה מספר את 212/12)

סעיף 58: שותפות אסורה עם מי שאינו עורך דין

עובדות נושא התלונה הוא הסכם בכתב שחתמו המתלון ואדם נוסף עם הנילונה (להלן: "ההסכם") בקשר לחלוקה ביניהם של שכר טרחה בגין טיפולם במקרקעין. לטענת המתלון, הנילונה מסרבת להעביר לו את חלקו (1/3) שהגיע לו על פי ההסכם. בהסכם שצורף לתלונה נכתב: שכ"ט עו"ד (כאן מצוין שם הנילונה) בגין מינויה ככונסת נכסים עם עורכי דין אחרים בתא. יחולק לשלשה חלקים קרי 1/3 לנילונה. 1/3 למתלון ו-1/3 לאדם הנוסף.

מנוסח ההסכם, שנוסח ככל הנראה על-ידי הנילונה, עולה שהיא שיתפה שני אנשים שאינם עורכי דין בהכנסותיה משכר טרחה, דבר המנוגד לסעיף 58 לחוק הלשכה.

הנילונה השיבה כי ההסכם אינו משום "שותפות" כמובנה בסעיף 58 לחוק מאחר ולא היה בהסכם זה כדי התקשרות בשותפות עם מי שאינו עו"ד ואף לא תשלום דמי תיווך, אלא אך ורק תשלום עבור שירותים של איתור בעלי מגרשים ובהתנהלות מולם; וזאת על בסיס נתונים שהיו בידי המתלון והאדם הנוסף מזה שנים רבות. בכל מקרה הייתה לה יכולת פיקוח על פעולות השניים.

בהמשך, לאחר שהנילונה והמתלון הגיעו בניהם להסדר פשרה, ביקש המתלון לבטל את תלונתו, זאת לדבריו, מאחר שהובהר לו שאין מדובר בשותפות אסורה בשכר הטרחה הואיל והוא אמור היה לספק שירותים מקצועיים של איתור בעלי הזכויות במקרקעין נשוא ההסכם בתמורה לתשלום הקבוע בו.

החלטה להעמיד לדיון משמעת! העובדה שהתלונה בוטלה כשלעצמה אינה רלבנטית, שכן לא מדובר בעבירה שיש לה נפגע. מדובר בעבירה חמורה של שיתוף בשכר טרחה של כונס נכסים. (החלטה מספר את 275/10)

הקמת מאגר/מדריך עורכי דין בתחום מימוש זכויות רפואיות בידי הלשכה

שאלתא הוועדה להגנת המקצוע וראש הלשכה פנו אל הוועדה בשאלה האם הלשכה יכולה להקים מאגר/מדריך שיכלול שמות של עורכי דין העוסקים בתחום מימוש זכויות רפואיות, ולפרסם את קיום המאגר. **החלטה** מבחינת כללי הפרסומת לא קיימת בעיה באשר לפרסום הממוקש. עורכי דין רשאים לפרסם במדריכים מסווגים, והם רשאים לציין את תחומי עיסוקם. אולם מתן חסות הלשכה לפרסום הוא בעייתי, שכן הוא עשוי להתפרש כמצג מטעם הלשכה כי עורכי הדין הכלולים במדריך הינם אכן מיומנים ומומחים בתחום התביעות הרפואיות הנדונות והלשכה עשויה להיחשף לתביעות רשלנות. אם אכן יוחלט לפרסם מאגר/מדריך כמתואר בפניה, יש להבהיר באופן בולט וחד משמעי כי הלשכה אינה אלא המדפיסה של המדריך/מקימת המאגר ואין לה כל אחריות באשר לכישורי עורכי הדין הכלולים בו. (החלטה מספר את 134/12)

התמחות: אי מילוי אמת בתצהיר הקבלה להתמחות

עובדות לאחר שהנילון התקבל כחבר בלשכת עורכי הדין הוגשו שתי תלונות בהן נטען כי הוא שיקר בתצהיר לקראת ההתמחות בו הסתיר מהלשכה שהוגש כתב אישום נגדו שבטל לבסוף בעקבות הסכמתו לשמש כעד מדינה. לטענת הנילון, אין לו כל עבר פלילי וכי כתב האישום לבסוף בוטל הנילון לא השיב על השאלה מדוע הסתיר מידע זה מהלשכה בתצהיר להתמחות. **החלטה** יש ראיות טובות ומספיקות לכך שהנילון הגיש תצהיר כוזב לקבלתו להתמחות ותצהיר נוסף לקראת קבלתו ללשכה. תשובתו כי הגיע להסדר עם המשטרה בדבר אי ניהול ההליכים נגדו אינה מספקת. מה גם, שלא מדובר בביטול הליכים בשל העדר אשמה, אלא בשל הסדר אחר שטיבו לא פורט. בפני הוועדה פתוחות שתי אפשרויות: אחת, להעמיד לדין, שנייה, לפעול לביטול חברותו. בטרם נכריע בשאלת הדין המשמעת, אנו ממליצים לראש הלשכה לפעול לביטול החברות. בנוסף, אנו מעבירים המלצה זו והתיק לוועדת ההתמחות כדי שתביע עמדה בעניין. (החלטה מספר את 259/11)

הערת העורכת הוועד המרכזי של לשכת עורכי הדין החליט לפעול לביטול החברות במקרה זה. לפיכך, לא חזר הדיין, לפי שעה, לוועדת האתיקה הארצית.

התמחות: מתמחה המודיע שלא יגיע למשרד בו קבע להתמחות

עובדות הנילונה התקבלה להתמחות במשרד המתלונן כשנה לפני מועד תחילת ההתמחות. יומיים לפני מועד תחילת ההתמחות, הודיעה הנילונה למתלונן, שהחליטה שלא להתמחות אצלו, נוכח העובדה שמצאה מקום התמחות טוב יותר. המתלונן טוען, כי מהלכה זה של הנילונה גרם לו נזק, שכן לא יצליח לאייש משרת מתמחה בהתראה קצרה. הנילונה לא השיבה לפניית הוועדה. **החלטה** לגנוז את התלונה עם הערה. הפרת התחייבות להתחיל התמחות היא דרך פסולה להתחיל את החיים המקצועיים ועשויה להוות עבירה אתית. כמו כן, הימנעות מתשובה לוועדת האתיקה, אף היא דרך שגויה להתחיל את החיים המקצועיים ואנו מקווים שהדבר יופנם על ידי הנילונה. (החלטה מספר את 185/12)

מדי משפט: חולצה לבנה עם כפתורים בלבד

שאלתא עורך הדין הפונה מפנה לנוסח כללי לשכת עורכי הדין (מדי משפט), התשס"ו-2005 בהם נאמר שמדי משפט לעורך דין ולעורכת דין כוללים "חולצה לבנה בעלת צווארון ושרוולים ארוכים". לדעתו הואיל ולא

צוין שהחולצה צריכה להיות בעלת כפתורים עולה השאלה האם ניתן להופיע בחולצה לכנה עם צוארון ושחולים קצרים ללא כפתורים. לדוגמא, חולצת גולף.

החלטה הדברים ברורים ונהוגים מזה שנים, החולצה הלבנה צריכה להיות עם צוארון - הכוונה לחולצה עם כפתורים. אין הכוונה לחולצת טריקו או חולצת גולף או חולצת פולו. (החלטה מספר את 222/12)

כלל 31: שיגור התראה כדין גם אם התביעה הוגשה לאחר מספר שנים

עובדות המתלונן טוען שעורך הדין הנילון שלח אליו מכתב התראה לפני שהגיש תביעה נגדו בבית המשפט. אלא שמכתב ההתראה היה בשנת 2006 ואילו התביעה הוגשה כעבור שש שנים. לפיכך לא ניתן לראות במכתב התראה מספקת לפי כלל 31 לכללי האתיקה. הנילון השיב שכתב מפורשות במכתב שיש לראות בו התראה לפי כלל 31.

החלטה לגנוז את התלונה. הנילון שלח כנדרש התראה למתלונן, כי יגיש תביעה נגדו. גם אם חלפו שש שנים מעת התראה לפי כלל 31 ועד להגשת התביעה נגד החבר הרי שזו התראה כדין. (החלטה מספר את 117/12)

פרסום ברכים של תלונה נגד שופטת

שאלתא הנילון הוא יו"ר ועד מחוז תל-אביב אשר הגיש מטעם המחוז תלונה נגד השופטת אלשיך לנציב תלונות הציבור על שופטים. עורך הדין הפונה מבקש לדעת, האם הגשת תלונה על-ידי יו"ר ועד מחוז כנציג המחוז נגד שופט מהווה התנהגות שאינה הולמת עורך דין. וכן- האם משלוח מייל לכל עורכי הדין במחוז, לו צורפה התלונה, מהווה התנהגות שאינה הולמת עורך דין.

החלטה

1. הוועדה אינה רואה עבירה אתית כל שהיא בהגשת תלונה על-ידי ועד מחוז נגד מי שמכהן בתפקיד שיפוטי; אם סבור הוועד, לפי שיקול דעתו, כי יש לכך מקום.
2. המייל שנשלח לכל עורכי הדין במחוז, אליו צורפה התלונה, נשלח על-ידי הנילון בתפקידו כיו"ר ועד מחוז ת"א - אף זאת בעקבות החלטה שהתקבלה על-ידי ועד המחוז, בזו הלשון: "לפרסם את התלונה בעניינה של כבוד השופטת אלשיך לנציב קבילות השופטים, לשר המשפטים ונשיאת העליון לידיעת ציבור עורכי הדין במחוז".
3. בהפצת תלונה ברכים בטרם ביחורה יש פגם, אולם אין בה כשלעצמה עבירה אתית. (החלטה מספר את 114/12)

הערת העורכת החלטה זו תואמת שתי החלטות קודמות של הוועדה בשתייהן הוחלט שאין עילה להעמיד לדין משמעתי בגין הפצה ברכים של תלונה. בהחלטה הראשונה דובר בהפצה של החלטת נציבות תלונות הציבור על שופטים בתלונה שהגיש עורך דין נגד שופט (**אתיקה מקצועית** 35 עמ' 3 (2010)). בהחלטה השנייה דובר בהפצה ברכים של תלונה נגד עורך דין שהוגשה לוועדת האתיקה (**אתיקה מקצועית** 39 עמ' 2 (2011)).

ועדת האתיקה: התנהגות חבר הוועדה בסכסוך אישי עם עורך דין אחר

עובדות בהמתנה בתור לדיון בתוך מזכירות בית הדין הרבני רבו המתלונן והנילון. השניים החליפו מילים קשות בכללם אמר הנילון למתלונן "שהוא מוכר לו מתפקידו כחבר בוועדת האתיקה המחוזית" ובכך רמז שיש נגד המתלונן תלונות משמעתיים. המתלונן רואה בכך עילה להעמיד לדין משמעתי את הנילון.

החלטה הוועדה רואה פגם של ממש בכך שחבר ועדת אתיקה מציג עצמו ככזה בויכוח שיש לו עם עורך דין אחר, בין אם אמר זאת בכוונה לרמוז דבר מה ובין אם לאו. הדבר משליך לא רק על השאלה אם זו עבירה אתית, אלא גם על עצם פעילותו בוועדת האתיקה או בוועד המחוז. מאחר שמדובר בתגובה ספונטנית, מצאנו שלא להעמיד לדין ולגנוז עם הערה. החלטתנו תועבר ליו"ר ועדת האתיקה במחוז. (החלטה מספר את 141/12)

רמה מקצועית ירודה ושפה ירודה אינם עילה להעמיד לדין משמעת

עובדות מזכר בתלונה מטעם הנהלת בית המשפט בעקבות החלטה של שופטת שצינה שעורך הדין המייצג בפניה גילה רמה ירודה בעברית ובתקנות סדר הדין האזרחי: גם מתשובת עורך הדין לוועדת האתיקה ומכתבי בי דין נוספים שהגיש עלה כי רמתו המקצועית אינה טובה והעברית שלו ירודה. השאלה היא האם ניתן להעמיד לדין משמעת בדין אלו.

החלטה לגנוז את התלונה. לא ניתן לייחס לעורך הדין עבירה של התנהגות שאינה הולמת בשל רמה כללית ירודה, שלא מעוגנת במקרה קונקרטי העולה לכדי התרשלות רבתי: הדבר יהווה פגיעה בעקרון החוקיות ובבהירות הדין, על ידי שימוש בעברית סל כדי להרשיע ולהעניש בגין התנהגות ללא עיגון ספציפי בנוסח העבירה. ממילא נראה כי גם אם יישפט עורך דין בעל רמה מקצועית נמוכה בבתי הדין המשמעתיים, העונש שייגזר עליו לא יביא להפסקת עבודתו כעורך דין.

המצב בו אין ללשכת עורכי הדין כלים לנקוט באמצעים בתחום הרישוי נגד מי שמשולל רמה מקצועית מינימאלית (בלי להכריע שכך הדבר במקרה הנדון) היא לקונה שמחייבת טיפול. אנו מעבירים השאלה הכללית לטיפול של ועדת הרביזיה באתיקה. (החלטה מספר את 140/12)

שכר טרחה: תשלום מתוך ערובה שהפקיד הלקוח בקופת בית המשפט

שאלתא הפונה הוא שופט אליו הוגשה בקשה על-ידי שני עורכי דין שייצגו נאשם שנשפט בפניו. עורכי הדין ביקשו מבית המשפט שלא להשתמש בכספים שהפקיד הנאשם בקופת בית המשפט כערובה לשחרור לצורך תשלום פיצויים הואיל והכסף הובטח להם כחלק משכר טרחה. השופט מבקש לדעת אם יש בבקשה זו פגם משמעת.

החלטה כספים שהפקיד נאשם בקופת בית המשפט כפיקדון, לצורך תנאי שחרור או דבר דומה, הם כספי הנאשם. התנאי שנקבע לגבי כספים אלו הוא שאם יופרו תנאי השחרור ניתן יהיה לחלט אותם לאוצר המדינה לפי ההוראות שנקבעו בהפקדת הפיקדון ולפי שיקול בית המשפט.

בנסיבות אלה, רשאי הנאשם להשתמש בכספים ככל שיראה לו לאחר שישוחרר, ובכלל זה להבטיחם לצד ג', והכול בכפוף לקיום תנאי הפיקדון או הערבות. בכלל זה רשאי לקוח להבטיח כספים אלו לעורך דינו כחלק משכר הטרחה שהתחייב לשלם.

עורך הדין מצידו רשאי לקבל כספים בדרך זו, ובלבד שהתשלום אינו מותנה בכך שהפיקדון ישוחרר, קרי גם אם הפיקדון לא ישוחרר יקבל עורך הדין את הכספים מהלקוח בדרך אחרת. אחרת מזכר על שכר מותנה בפלילים האסור לפי סעיף 84 לחוק. למען הסר ספק, אין בדברים אלה כדי לשנות מחובתו של עורך הדין לפי כללים 43 ו-44 לכללי האתיקה.

לנוכח האמור, לא מצאנו שבהסדר שהוצג בבית המשפט יש פגם אתי. (החלטה מספר את 183/12)

תצהיר: תיקון בקשה הנתמכת בתצהיר מחייב הגשת תצהיר התומך בבקשת התיקון

שאלתא הפונה הוא הרשם לענייני ירושה במחוז השואל, האם כאשר עורכי דין מתקנים טופס בקשה לצויו ירושה בשם הלקוח עליהם לצרף לבקשה המתוקנת גם תצהיר חדש של המבקש עצמו. הפונה מציין שעורכי הדין מסתפקים רק בתיקון הבקשה ולא מגישים תצהיר של המבקש התומך בבקשת התיקון.

החלטה תיקון בקשה למתן צו ירושה על-ידי עורך הדין ללא תצהיר של המבקש עצמו - הוא דבר שאיננו ראוי. מחדל כזה עלול לגרום לתקלות רבות.

כמו בכל מקרה שניתן תצהיר "בגצ'" (כפי שנעשה בכל תביעה, הגנה, בקשה או תגובה בבית המשפט לענייני משפחה) - אם נדרש תיקון בבקשה יש להחתים את המצהיר על תצהיר התומך בתיקון. (החלטה מספר את 210/12)

תצהיר: כיצד על עורך הדין לנהוג כאשר המצהיר אינו יכול לחתום על התצהיר לפי דרישת פקודת הראיות

עובדות עורך הדין המתלונן מייצג לקוח הנתבע על-ידי לקוח המיוצג על-ידי הנילונים. לטענת המתלונן, הנילונים הגישו תצהירים שלא כדין באשר הם נחתמו שלא בפני הנילונים אלא באמצעות הפקס ושנכתבו בעברית למרות שהלקוחות אינם דוברים עברית והאמור בהם תורגם בשיחת טלפון לחו"ל שם גרים המצהירים.

הנילונים השיבו שלתצהירים שהוגשו צורפה הודעה לבית המשפט במסגרתה צוין במפורש כי המצהירים הוזהרו ואישור נכונות הצהרתם וכי עם הגעתם ארצה תושלם החתמת נוסח האזהרה כדין. וכי בנוסח התצהירים לא נכללה כלל הזהרה אלא נכתב במפורש ובצורה מדויקת כיצד נחתמו התצהירים וכך גם צוין שהמצהירים דוברי חסית בלבד. כך שהדברים היו גלויים ולא נעשה כל ניסיון להטעות את בית המשפט והוא זה שיכריע כיצד יוכשח כדין תצהירים אלו.

הנילונים טוענים שדווקא המתלונן עצמו הגיש תצהיר (במסגרת ההליך) מטעם מרשו שלא כדין ובית המשפט קבע כי תצהיר זה לא יסולק מהתיק וכן הסדיר את הדרך שבה ניתן יהיה להסתמך עליו כדי שישמש ראיה קבילה. **החלטה** לגנוז את התלונה. משהוגשו התצהירים תוך הפניית תשומת לב שלא נחתמו כדין והתחייבות שיחתמו כדין בעת הדיון, ובנסיבות בהן עניין דומה כבר הוכרע באותו הליך בעניינו של הצד השני, מצאנו שאין מקום להעמיד לדין.

בשולי הדברים, נבקש להבהיר איך צריך לנהוג עורך דין כאשר מצהיר פוטנציאלי שלו אינו יכול לחתום על תצהיר בישראל או בחו"ל לפי פקודת הראיות:

1. ראשית, המסמך שמוגש כתחליף תצהיר לא יוכתר כתצהיר ועורך הדין לא יציגו כתצהיר (אלא כהצהרה); 'הודעה' או כל ביטוי דומה (לך).
2. שנית, ככל שיש בידי עורך הדין לעשות כן, רצוי שיפנה מראש בבקשה מנומקת לבית משפט כדי להתיר לו להגיש ההצהרה כתחליף תצהיר, ובנסיבות אלה עליו לפעול לפי החלטת בית המשפט.
3. כמובן שאם בית המשפט או ערכאה שיפוטית אחרת אינם מתירים להגיש הצהרה כזו, אין לעשות כן בדרך של דין עצמי! (החלטה מספר את 4/12)

אין חובה על עורכי דין להטביע את חותמתם לצד חתימתם במסמכים המוגשים על-ידם

שאלתא ועדת ההוצאה לפועל שליד הוועד המרכזי פנתה את הוועדה בשאלה, האם צודקת ההוצאה לפועל בדורשה מעורכי הדין שבכל מסמך המוגש על-ידם תוטבע גם חותמתם לצד חתימתם.

החלטה א. מכוון כללי האתיקה לא מוטלת על עורך הדין כל חובה להטביע לצד חתימתו את חותמתו האישית. ב. החובה הרלוונטית היחידה בהקשר זה, מופיעה בכלל ג2 לכללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), התשס"א - 2011, והיא לציון מספר הרישיון לצד החתימה, וזאת במקרים המנויים שם.

ג. אין בכך כדי לחוות דעה ביחס לדרישה אחרת או נוספת מצד רשות כלשהי, אשר אינה כפופה לכללי האתיקה של לשכת עורכי הדין. (החלטה מספר את 112/12)

ניגוד עניינים: עורך דין המייצג חברה

שאלתא עורך הדין הפונה מעלה שתי שאלות. הראשונה, האם עורך דין אשר ייצג את שני בעלי המניות וכן את החברה עצמה יכול לייצג את החברה בתיביעה כנגד אחד מבעלי המניות לאחר שזה פרש מהחברה והתגרש מבת זוג, שהינה בעל המניות השני. השנייה, האם עורך דין אשר ייצג חברה וגם את בעל המניות העיקרי בה יכול לייצג את החברה בתיביעה המוגשת על ידי בעל המניות, לאחר שזה האחרון פרש והעביר את מניותיו לאחר **החלטה** לשאלה הראשונה, אסור לעורך הדין לייצג הואיל וקיים חשש של ניגוד עניינים המונע מעורך הדין לייצג את החברה כנגד בעל המניות האמור. לשאלה השנייה, אסור לעורך הדין לייצג הואיל וקיים חשש ממשי של ניגוד עניינים המונע מעורך הדין לייצג את החברה בניסיונות המתוארות בשאלתא. (החלטה מספר את 233/12)

נייר מכתבים: נייר מכתבים פיקטיבי למטרת השגת עבודה

עובדות המתלונן מציג נייר מכתבים של הנילון לפיו הוא בעל משרד בו עובדים ארבעה עורכי דין ולו שלושה סניפים בעוד הנילון מנהל משרד עצמאי בו רק הוא עובד. הנילון הסביר שאין זה נייר המכתבים שלו אלא הצעת עבודה שהגיש ללקוחות שפנו אליו. וכי הכיתוב במסמך הוא "טעות פעוטה" שנעשתה בתום לב "בדחק השעה" עת נציג הלקוחות פנה אליו בבקשה להגיש הצעה דחופה לרישום פרצלציה; והנילון הודיע לה כי ירתום למלאכה את עמיתיו בשל אילוצים גיאוגרפיים ויעילות בביצוע העבודה; ואף מסר לה את שמות עמיתיו המצוינים בכתורת המסמך; אותם צרף להצעת המחיר, כדי שלכולם יהא נהיר מי העוסקים במלאכה.

בנוסף, הגיש הנילון תלונה נגדיית נגד המתלונן בה טען שעל נייר המכתבים מוצגת בתו של עו"ד המתלונן כעורכת דין שכירה במשרד אף שחברותה בלשכה הוגבלה על-ידיה לפני מספר שנים.

החלטה הצגת נייר מכתבים פיקטיבי שמציג שלושה משרדים כמשרד אחד היא פעולה פסולה, שאם נעשית לצורך השגת עבודה - פסולה שבמחמתים.

לנוכח התנצלותו המיידית של הנילון, העובדה שהתיק נגדו על-ידי הועדה המחוזית והסרת הפגם - מצאנו שלא להעמיד לדין עם הערה כאמור.

לגבי התלונה שכנגד - הצגת אדם שעזב המשרד כאילו עובד במשרד ובפרט כאשר הגביל חברותו בלשכה, אף היא פעולה פסולה ומטעה. גם כאן משתוקן הפגם והתלונה נגדה בועדה המחוזית - התלונה בפנינו תיגנז עם הערה כאמור. (החלטה מספר את 21/35)

העדר ראייה לקשר רומנטי עם לקוח בעקבות הייצוג

עובדות הנילונה מייצגת את בעלה של המתלוננת בהליך גירושין. לטענת המתלוננת, הנילונה והגרוש ניהלו בנינם קשר רומנטי בסמוך לקבלת הגט. הנילונה השיבה שאינה חייבת להשיב לטענה זו הואיל וחיייה הפרטיים אינם מעניינה של הוועדה.

החלטה הדין המשמעותי חל גם על חייו הפרטיים של עורך הדין. במקרה זה, משלא הוצגו ראיות לענין קיומו של רומן כנטען, אין אנו נדרשים לבחון האם בניסיונות המסוימות רומן מעין זה עולה כדי עבירה משמעותית. מעיון בתיק אנו למדים שהתלונה הוגשה שלוש וחצי שנים לאחר מתן פסק הדין בבית הדין הרבני, ואף שיהיו זה מחזק את עמדתנו שיש לגנוז את התלונה. (החלטה מספר את 63/12)

התבטאות לא הולמת כלפי חבר בהליך משפטי

עובדות עורך הדין המתלונן מונה ככונס נכסים של חברה. הנילון ייצג את אחד מבעלי המניות של החברה. במסגרת הליכים משפטיים שניהלו הצדדים האשים הנילון את המתלונן במחדלים שונים תוך שימוש בביטויים

קשים ("דברי שקר", "קנוניה", "חולק את אותה מיטה עם באת מוח הצד שכנגד" ועוד). גם בית המשפט המחוזי העיר לנילון על אופן ניסוח טענותיו וגם בבית המשפט העליון הוער לנילון במהלך הדיון - "הסגנון של אדוני לא רק שאינו מקובל, אולי מחייב התייחסות של לשכת עורכי הדין. הסגנון שאדוני נוקט בו כעו"ד הוא סגנון שלא ראוי לנקוט בו, פשוט מאד". בתגובה להערת בית המשפט העליון ענה הנילון: "אני מתנצל, ואני מקבל את הערת בימ"ש". המתלון מציין שכל הטענות שהעלה הנילון נגדו נדחו על-ידי בית המשפט והוא גם זכה לשבחים על עבודתו ככונס.

החלטה ההתבטאויות הנילון בכתב בית דין הן חמורות וכשלעצמן מצדיקות ביחור משמעת. יחד עם זאת, לזכותו של הנילון עומדות העובדות הבאות. 1) התנצלותו המיידית בבית המשפט העליון, כפי שגרשמה בפרוטוקול הדיון. 2) העובדה שחלפו שנתיים וחצי ממועד האירוע. 3) העובדה שועד המחוז גנז את התלונה ואנו יושבים כקובל נוסף. בנסיבות אלה, לא בלי היסוס, החלטנו לגנוז התיק עם הערה לנילון. (החלטה מספר את 75/12)

פיקוח על עבודת כונס נכסים ייעשה בידי בית המשפט

עובדות הנילון מונה ככונס הנכסים לדירת אמו של המתלון. המתלון טוען שהנילון לא החזיר למתלון הוצאות אף כי הוצגו בפניו קבלות; עיכב כספים המגיעים למתלון מקופת הכינוס; סירב להציג בפני המתלון קבלה לגבי שכר טרחתו והוצאותיו. לטענת הנילון, המתלון לא הציג בפניו קבלות בגין הוצאות. בית המשפט קבע תנאים להעברת הכספים למתלון והמתלון לא עמד בהם. מכאן העיכוב בהעברת הכספים.

החלטה לגנוז את התלונה משני נימוקים. הראשון, הגורם המפקח על פעולת כונס נכסים הוא בית המשפט שמינה אותו. ועדת האתיקה אינה יכולה להחליף את בית המשפט בעניין זה. השני, העדר עבירה. (החלטה מספר את 359/11)

העמדה לדין משמעת בגין עבודה כעורך דין בתקופת השעיה

עובדות המתלוננת ייצגה את המדינה בתיק בו ייצג הנילון את התובעים. לטענתה, הנילון פנה אליה וביקש להגיע להסדר בדבר מחיקת התביעה כיוון שלטענתו החל לעבוד בירושלים. במסגרת ההסדר הועבר לחשבון הנאמנות של הנילון תשלום המהווה פיצוי. לאחר מתן פסק הדין המוחק את התביעה, התעורר בלבה של המתלוננת חשד בדבר הטעמים בגינם לא יכול היה הנילון לנהל את התביעה, ומבדיקה שערכה גילתה כי הנילון הושעה בתקופה בה ייצג את התובעים בתיק וקיבל עבורם כספים בנאמנות.

הנילון השיב מדובר בתיק תביעה הנוגע לו ולבני משפחתו בו הוא תיפקד כבעל עניין ולא כעורך דין. לגבי עובדת היותו חתום כעו"ד על מסמכי התיק משיב הנילון כי אין לכך משמעות וכי עשה כן בתום לב.

החלטה להעמיד לדין משמעת. (החלטה מספר את 130/11)

חובה כלפי הצד שכנגד

עובדות בידי המתלון פסק דין שניתן לטובתו נגד שתי חברות לפיו הן חויבו לשלם למתלון פיצויים בגין ליקויי בניה. עד עתה נותרו החברות חייבות למתלון כסף במסגרת תיק בהוצאה לפועל. לטענת המתלון, הנילון הממשש ב"כ החברות שחויבו בדין, השיב לו במכתבים שהחברה אינה פעילה יותר ולכן אינה יכולה לשלם לו את חובה. המתלון סובר שהנילון כקצין בית משפט אינו יכול לסייע ללקוחותיו להתחמק מקיום פסק הדין.

הנילון השיב שהוא מעולם לא יצג את החברות שחויבו לשלם למתלון וכי השיב לפניית המתלון בשם חברה נוספת (שאינה אחת משתי החייבות). בנוסף, כעורך דין הוא אינו חייב בחובות של לקוחו ולא מוטלת עליו החובה לוודא שהלקוח משלם חובותיו.

החלטה המתלון אינו לקוחו של הנילון, אין ביניהם יחסי עורך דין - לקוח. הנילון אינו אחראי לחובות לקוחו בשמו התכתב עם המתלון. מה עוד שלקוח זה אינו אחת מהחברות שחויבו לפי פסק הדין. (החלטה מספר את 147/12)